

## حوادث ۱۹ خرداد

#### یادداشت

### قانون کاهش مجازات

### حبس به نفع مردم یا دولت؟

🔴 بررسی موضوع قانون کاهش مجازات‌های حبس تعزیری، به‌رغم این‌که در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲، فصل چهارم از کتاب اول مواد ۳۷ لغایت



محمود زاهدپور

حقوقدان و استاد دانشگاه

۳۹ به این موضوع پرداخته است، از نظر فنی و مشکلات راجع به مرحله اجرا و تخفیف مجازات در حین و قبل از اجرا با مقامات محترم قضایی و دادگاه‌هاست امر بررسی آن از نظر علمی با اساتید حقوق است که به دکترین حقوقی موسوم است.

با این وصف نگارنده نیز در حد بضاعت، موضوع را از منظر علمی و به اجمال بررسی می‌کند. در نگاه اول لازم است به این نکته اشاره شود که فلسفه تخفیف مجازات چیست؟ آیا هدف حبس زندانی و کاهش جمعیت کیفری زندانیان است یا رعایت حال متهمان و از باب رفت اسلامی و کاهش مشکلات خانوادگی و خانواده‌های آنان؟

بررسی عمیق این موضوع از حوصله این مقال خارج بوده و فرصت بسیاری را طلب می‌کند و لازم است دیدگاه‌های مکاتب حقوقی از جمله نظام حقوقی اسلام در این زمینه واکاوی شود. لذا آنچه در بادی امر از تصویب و اجرای قانون کاهش مجازات حبس تعزیری به ذهن متبادر می‌شود، نظریه وضعیت نابسامان زندان‌ها و تراکم جمعیت کیفری زندانیان و آسیب‌های اجتماعی حین و بعد از زندان است که موجب شده قانونگذار درصدد کاهش و تخفیف مجازات‌ها باشد.

لیکن از منظر دیگر، دو نکته دراین خصوص از دید قانونگذار مغفول مانده است؛
۱- برخی مواد موضوع قانون کاهش مجازات حبس تعزیری، جنبه خصوصی داشته و از حقوق الناس است و قانونگذار به جای اشخاص حقیقی تصمیم گرفته و از جانب خود، متهمان برخی جرایم را مورد لطف قرار داده در حالی‌که به موجب ماده ۹۹ قانون آیین دادرسی کیفری یکی از موارد طرح دعوا به موجب ارتکاب جرم عبارت است از «دعوی خصوصی برای مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم یا مطالبه کیفرهایی که به موجب قانون، حق خصوصی بزه دیده است مانند قذف و قصاص.»

حال سوال اینجاست آیا توهین به اشخاص عادی موضوع ماده ۸۰ قانون مجازات اسلامی، حق خصوصی نیست که در قانون کاهش مجازات حبس تعزیری شلاق آن حدف فقط جزای نقدی در نظر گرفته شده است؟ جزای نقدی که به صندوق دولت ریخته می‌شود چه تشری خاطری برای بزه‌دیده دارد و چه سودی برای متضرر از جرم به ارمغان می‌آورد؟ درخصوص جرم افترا موضوع ماده۶۹۷ قانون مجازات اسلامی هم شرایط به همین‌گونه است.

قانونگذار برای حفظ حقوق الناس و حق شخصی بزه‌دیده چه سبب‌استی را در پیش گرفته؟ بدیهی است که در راستای تفسیر مضیق قوانین مساعد به حال متهم، دادگاه‌ها بیشتر جزای نقدی را مورد حکم قرار می‌دهند زیرا تحمل ۷۴ ضربه شلاق یا کمتر از آن برای متهم سخت و دردآور است بنابراین با اعمال مجازات مالی به نفع صندوق دولت ضرر و زیان مادی و معنوی بزه‌دیده جبران نمی‌شود.

۲- این که قانونگذار در بسیاری از متون قانونی دیگر، سکوت کرده و برای کاهش جمعیت کیفری، در جرایمی که از جنبه عمومی مجازات زندان پیش‌بینی شده ورود نکرده و نسبت به تقلیل یا تبدیل مجازات اقدامی انجام نداده است، لاجرم بهتر بود مجازات‌های حبس را تقلیل می‌داد یا کلاً به جزای نقدی تبدیل می‌کرد زیرا این‌گونه جرایم از حقوق عامه محسوب می‌شود.

نکته آخر این‌که، از اوصاف قانون، محکم بودن و استواری آن و همچنین دوام و جزالت آن است. دست بردن در متون قانون در فواصل کوتاه از تصویب آن موجب سردرگمی محافل علمی، قضائی و حقوقی در مراحل مختلف رسیدگی و اجرا شده و جامعه را با نوعی دور و تسلسل و نگرانی مواجه می‌کند و نیز تورم تقنینی را به همراه داشته و قوانین متعدد را در عرض هم قرار می‌دهد که تفسیر و اجرای آن را در عمل با مشکل مواجه می‌کند.

### قصاص قاتل مدافع وطن

حکم قصاص قاتل پاسدار شهید سجاد شاه‌سنایی به درخواست اولیای دم

اجرا شد.

به گزارش تسنیم، بماداد دیروز حکم قصاص مصطفی که در جریان اغتشاشات دی ۱۳۹۶ پاسدار شاه‌سنایی را به ضرب گلوله به شهادت رسانده بود، به تقاضای

اولیای دم به اجرا درآمد.
این حکم پس از رسیدگی در شعبه اول دادگاه کیفری یک استان اصفهان صادر و بعد از تأیید حکم در دیوان عالی کشور و طی سایر تشریفات دیروز اجرا شد.
متهم پرونده در اغتشاشات سال ۹۶ در کهرپسنگ اصفهان به عنوان یکی از



🔴 شهرام مرد میانسال است که همسرش با دوستانش در تلگرام و واتس‌اپ در ارتباط بود، دست به اقدام عجیبی زد. همسرش را کشت و جسد مثله شده وی را در بیابان دفن کرد. در «پشت صحنه یک جنایت» این هفته با او گفت‌وگو کرده و در ادامه نظر یک جرم‌شناس را درباره رشته‌های این قتل بررسی کردیم.

به گزارش خبرنگار جام‌جم، زن جوان چند روزی بود که هر چه با تلفن خواهرش که بهیار بیمارستان بود تماس می‌گرفت، با پاسخ نمی‌داد تا این‌که بیست و ششم اردیبهشت امسال به مقابل خانه داماد خانواده رفت او نیز بی خبر بود، اما خودروی خواهرش در حیاط خانه او بود که باعث شد به ماجرا مشکوک شده و به پلیس آگاهی برود و از داماد خانواده به‌عنوان تنها مظنون در پرونده شکایت کند. ماموران از شوهر و پسر زن گمشده تحقیق کرده و متوجه شدند او برای غذا پختن به خانه آنها رفته و بعد آنجا را ترک کرده‌است. این در حالی بود که ماموران متوجه شدند دوستان و همکاران او پیام‌هایی از گوشی تلفن همراه زن گمشده دریافت کردند که در آن اعلام کرده بود قصد دارد به یک کشور خارجی برود. در ادامه ۱۵ میلیون تومان از حساب بانکی او برداشت و به حساب پسرش واریز شد با تحقیق در این باره معلوم شد پول‌ها را شوهرش برداشت و واریز کرده‌است، این مرد با دستور بازپرس شعبه چهارم دادسرای جنایی تهران بازداشت شد، او با اعتراف به این قتل، روانه بازداشتگاه پلیس آگاهی تهران شد.

## از روی خشم، جسد را تکه تکه کردم

**مرد همسرکش آرام و خونسرد روی صندلی مقابل بازپرس پرونده نشسته بود و آرام آرام از صحنه قتل، مثله کردن جسد و سرقت پول‌های همسرش می‌گفت. آن سوی اتاق، خواهرزنش نشسته و با شنیدن اعتراف‌های داماد خانواده فریاد می‌زد و ضجه‌کنان می‌گفت چطور دلت آمد خواهرم را این‌طور بی‌رحمانه بکشی و ما را داغدار کنی.**

**🔴 چه کارهای؟**

**در بخش خدمات اداره کل راهداری استان تهران کار می‌کردم.**

**🔴 با همسر اختلاف داشتی؟**

**بله، حتی یک بار طلاق گرفتیم.**

🔴

چرا؟

سال ۸۰ چون تفاهم نداشتم با داشتن پسر یک‌سال و نیم‌مان جدا شدیم. بعد من دوباره ازدواج کردم، اما چون زن اولم نمی‌خواست پسرش زیر دست نامادری بزرگ شود، خواست که دوباره با وی ازدواج کنم که همین اختلافات و مشکلات دوباره باعث شد به خاطر بچه‌ام زن دومم را طلاق داده و با زن اول ازدواج کنم. حتی بخشی از مهریه زن دوم را دادم و هر دو ماه در میان باید یک سکه می‌دادم.

**🔴 شرایط زندگی‌ات بهتر شد؟**

**خیر. خانواده همسرم در شمال کشور بودند که می‌خواست آنجا زندگی کنیم که مخالف بودم، پدرش**

**فوت کرد و مادرش برای زندگی به تهران آمد که مدام زنم به او سر می‌زد و می‌خواست در حوالی خانه او زندگی کنیم، اما مخالف بودم و سر همین موضوع درگیری‌ها بیشتر شد. مادرش تابستان سال گذشته فوت شد، حال و روز زنم به هم ریخت و خواستار جدایی شد. امانی خواستم طلاقش دهم. به ناچار مدتی دور از هم و در دو خانه جدا زندگی می‌کردیم، اما گاهی برای دیدن پسرمان و پختن غذا برای او، به خانه‌ام می‌آمد.**

**🔴 از شب جنایت بگو.**

**آن شب پسرم با گوشی تلفن مادرش بازی می‌کرد که بعد از آن من گوشی را نگاه کردم، دیدم زنم مدام با همکاران و دوستانش در واتس‌اپ و تلگرام حرف زده و چت می‌کند و گمان بردم آنها نمی‌گذارند او به خانه بازگردد که با هم سر همین موضوع دعوایمان شد. او با قطعه سنگ شکستن**

## درد دل عمه، با اسیدپاشی گره خورد



در ادامه شیوا نیز بازداشت شد و گفت: سال‌ها بود شاکي با عمه ام اختلاف و درگیری دارند و جدا زندگی می‌کنند. این او آخر بیشتر پای درد دل عمه‌ام می‌نخستم که فهمیدم خیلی اذیت شده و به او قول دادم شوهرش را با پیدا و تنبیه کنم. به همین دلیل رویش اسیدپاشیدم.

برای او متهم پرونده قرا قانونی صادر و قرار شد از همسر شاکي هم تحقیق شود.

# مرگ ۲ مرد جوان با قرص لاغری

**دو پسر جوان بعد از خرید قرص لاغری از عطاری و مصرف آن، مسموم شده و جان باختند. سومین دوست آنها هم در بیمارستان بستری شد.**
**به گزارش خبرنگار جنایی جام‌جم، چهار پسر جوان شامگاه ۱۴ مرداد امسال برای خوردن پیتزا به رستورانی رفته و آخربش به خانه‌هایشان در محله خانی آباد نو بازگشتند تا این‌که ساعت ۹ و ۴۵ دقیقه دیروز چهارشنبه یکی از آنها که پسر ۱۹ ساله و دانشجوی رشته مدیریت بود به‌طور مشکوکی در خانه‌اش فوت شد. مرگ مشکوک او به مصطفی واحدی، بازپرس کشیک قتل دادسرای جنایی تهران گزارش شد. پلیس در جست و جوی دوستان وی بود که ۲۵ دقیقه بعد خبرمرگ مشکوک پسر ۲۱ ساله دیگری که خانه‌اش در همان محله بود به پلیس گزارش شد. با تحقیق در این باره مشخص شد، او دوست جوان فوت شده‌است که شب قبل همراه او به پیتزا فروشی رفته بود. با توجه به مشکوک بودن ماجرا، تحقیقات برای یافتن دو دوست دیگر آغاز و یکی از آنها پیدا شد. او در تحقیقات گفت: یکی از دوستانم به نام سعید از عطاری قرص لاغری خرید بود که بعد از شام او همراه دو دوست دیگری از آن قرص خوردند اما من نخوردم. این در حالی بود که پلیس متوجه شد نفرچهارم خودش بعد از خوردن قرص لاغری مسموم و در بیمارستان تحت درمان بوده که اکنون به خانه منتقل شده‌است. در ادامه مرد عطار پیش از ظهر دیروز شناسایی، بازداشت و محل کارش پلمب شد. او مدعی بود جوان‌های فوت شده را نمی‌شناسد و قرص لاغری به آنها نفروخته و دوربین مغازه‌اش هم خراب است و تصویری از مشتریانش ندارد.**
**با تشکیل پرونده قضایی قرار شد، قرص‌های لاغری مورد بررسی و آزمایش قرار گیرد.**

### ۴ مصدوم در انفجار بمب صوتی

چهار نفر در انفجار بمب صوتی در زاهدان مصدوم شدند. به گزارش خبرنگار جام‌جم، ساعت ۲۸ دقیقه بماداد دیروز چهارشنبه بود که یک بمب صوتی در منطقه زیبا شهر زاهدان در اطراف یک خودروی انتظامی منفجر و موجب خسارت به یک دستگاه خودرو شد. چهار نفر از ماموران انتظامی شهرستان زاهدان بر اثر انفجار بمب صوتی مصدوم و به بیمارستان منتقل شدند. ساعتی بعد از اقدامات درمانی از بیمارستان مرخص شدند.

### دستگیری مامور قلابی پلیس فتا

نوجوانی ۱۷ ساله که در شبکه‌های اجتماعی خود را مامور پلیس فتا معرفی کرده بود، بازداشت شد. به گزارش خبرنگار جام‌جم، ماموران پلیس فتای تهران هنگام رصد در فضای مجازی متوجه شدند که پسر ۱۷ ساله‌ای در صفحه اینستاگرام اش تعدادی از دنبال‌کنندگان خود را که نیاز به دانش انتظامی دارند راهنمایی و از علائم پلیس برای معرفی خود استفاده و خود را پلیس فتا معرفی کرده که در جریان تحقیقات معلوم شد او پلیس واقعی نیست. متهم که ساکن تهران بود شناسایی و بازداشت شد و اعتراف کرد از روی کنجکاوی دست به این کار زده‌است.